Úradný vestník
Európskej únie

SK
Séria L

2026/1141

26.5.2026

VYKONÁVACIE ROZHODNUTIE KOMISIE (EÚ) 2026/1141

z 19. mája 2026

o žiadosti o registráciu európskej iniciatívy občanov s názvom „Za práva prírody: posilnime postavenie občanov, aby mohli zastupovať a chrániť ekosystémy“ podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/788

(Iba anglické znenie je autentické)

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/788 zo 17. apríla 2019 o európskej iniciatíve občanov ([1]), a najmä na jeho článok 6 ods. 3,

keďže:

(1) Komisii bola 27. marca 2026 predložená žiadosť o registráciu európskej iniciatívy občanov s názvom „Za práva prírody: posilnime postavenie občanov, aby mohli zastupovať a chrániť ekosystémy“.

(2) Cieľom tejto iniciatívy je podľa jej organizátorov dosiahnuť, aby sa práva prírody uznali v európskom práve pomocou právneho aktu, ako je smernica alebo nariadenie, a posilnila sa tak ochrana ekosystémov. Organizátori sa snažia „dosiahnuť posun od zaobchádzania s prírodou ako majetkom k uznaniu ekosystémov ako žijúcich entít s vnútornou hodnotou a základnými právami“ vrátane “práva existovať, regenerovať svoje biologické kapacity a životne dôležité cykly a práva na obnovu“. Organizátori zastávajú názor, že „ekosystémom by sa mala udeliť aj právna subjektivita“. Cieľom tejto iniciatívy je tiež posilniť postavenie občanov a komunít, aby mohli konať ako správcovia a zástupcovia ekosystémov, a to tak s cieľom predchádzať škodám, ako aj podporovať ochranu, obnovu a regeneráciu. Títo zástupcovia by preto mali mať právnu subjektivitu a mať k dispozícii dodatočné právne opatrenia pri ochrane práv ekosystémov, pričom by mali vychádzať z príkladu Mar Menor v Španielsku. V prílohe k iniciatíve sa uvádzajú ďalšie podrobné informácie o jej súvislostiach, predmete a cieľoch.

(3) Komisia sa domnieva, že základe článku 192 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie v spojení s článkom 191 ods. 1 ZFEÚ by mohla prijať návrh právneho aktu na posilnenie ochrany ekosystémov vrátane práv existovať, regenerovať svoje biologické kapacity a životne dôležité cykly a práva na obnovu. Takýmto aktom by sa zároveň mohla ekosystémom priznať právna subjektivita a občanom a komunitám by sa mohlo udeliť oprávnenie konať v ich mene.

(4) Komisia sa preto domnieva, že žiadna časť iniciatívy nie je zjavne mimo rámca právomocí Komisie predložiť návrh právneho aktu Únie na účely vykonávania zmlúv.

(5) Týmto záverom nie je dotknuté posúdenie toho, či by v tomto prípade boli splnené konkrétne hmotnoprávne podmienky, za ktorých Komisia môže konať, vrátane dodržania zásad proporcionality a subsidiarity a zlučiteľnosti so základnými právami.

(6) Skupina organizátorov poskytla primerané dôkazy o tom, že spĺňa požiadavky stanovené v článku 5 ods. 1 a 2 nariadenia (EÚ) 2019/788, a určila kontaktné osoby v súlade s článkom 5 ods. 3 prvým pododsekom uvedeného nariadenia.

(7) Iniciatíva nepredstavuje zjavné zneužitie práva, nie je zjavne neopodstatnená ani šikanujúca, ani nie je zjavne v rozpore s hodnotami Únie uvedenými v článku 2 Zmluvy o Európskej únii či s právami zakotvenými v Charte základných práv Európskej únie.

(8) Iniciatíva s názvom „Za práva prírody: posilníme postavenie občanov, aby mohli zastupovať a chrániť ekosystémy“ by sa preto mala zaregistrovať.

([1]) Ú. v. EÚ L 130, 17.5.2019, s. 55, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/788/oj.

(9) Záver, že podmienky registrácie podľa článku 6 ods. 3 nariadenia (EÚ) 2019/788 sú splnené, neznamená, že Komisia akýmkoľvek spôsobom potvrdzuje vecnú správnosť obsahu zmenenej iniciatívy, za ktorú nesie výlučnú zodpovednosť skupina organizátorov iniciatívy. Obsah iniciatívy vyjadruje len názory skupiny organizátorov a v žiadnom prípade ho nemožno považovať za vyjadrenie názorov Komisie,

PRIJAL TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Európska iniciatíva občanov s názvom „Za práva prírody: posilníme postavenie občanov, aby mohli zastupovať a chrániť ekosystémy“ sa zaregistruje.

Článok 2

Toto rozhodnutie je určené skupine organizátorov iniciatívy občanov s názvom „Za práva prírody: posilníme postavenie občanov, aby mohli zastupovať a chrániť ekosystémy“, ktorú ako kontaktné osoby zastupujú Emmanuel SCHLICHTER a Marine YZQUIERDO.

V Štrasburgu 19. mája 2026

Za Komisiu
Maroš ŠEFČOVIČ
člen Komisie